

Wydanie Specjalne 300 Jubileuszowe Seminarium Etologiczne (20 maja 2010)

W dniu 20 maja 2010 r. w Sali Konferencyjnej na II p. Gmachu Głównego Instytutu odbyło się 300 Jubileuszowe Seminarium Etologiczne, stanowiące zarazem 163 Posiedzenie Polskiego Towarzystwa Etologicznego (PTEtol.). Uczestnicy zebrania wysłuchali wykładu dr A. A. Mabelisa z Wageningen University & Research Centre (Alterra, Holandia) zatytułowanego "Survival strategies of ants". Dr Mabelis omówił zarówno swoje klasyczne badania nad terytorializmem, zachowaniami agresywnymi i wojnami rudych mrówek leśnych z gatunku *Formica polyctena* (mrówka ćmawa) zrelacjonowane w monografii „Wood ant wars”, jak i nowsze badania strategii rozprzestrzeniania się innych gatunków rudych mrówek leśnych, przeprowadzone częściowo we współpracy z dr Julią Korczyńską z Pracowni Etologii naszego Instytutu. Przedstawił też wyniki badań strategii rozprzestrzeniania się wysoce inwazyjnego gatunku mrówek, hurtnicy anatolijskiej (*Lasius neglectus*), która opanowuje coraz to nowe obszary w Europie przede wszystkim dzięki zdolności do tworzenia tzw. superkolonii, ogromnych pokojowych federacji społeczeństw, w których królowe nie rozpraszają się, lecz pozostają w swoich gniazdach macierzystych.

Po wykładzie uczestnicy zebrania obejrzeli wielokrotnie nagradzany film dokumentalny Josephine Hamming "War of the ants". Zebranie poprowadziła prof. Ewa J. Godzińska, Prezes Polskiego Towarzystwa Etologicznego. Wzięli w nim udział zarówno wybitni entomolodzy (prof. Joanna Pętał-Figielska z Centrum Badań Ekologicznych PAN w Dziekanowie Leśnym, prof. Wojciech Czechowski i prof. Aleksander Radchenko z Muzeum i Instytutu Zoologii PAN w Warszawie, prof. Marek Kozłowski ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, prof. Jerzy A. Chmurzyński z Pracowni Etologii naszego Instytutu), jak i przedstawiciele innych nauk behawioralnych (prof. Krzysztof Turlejski z Pracowni Neurobiologii Rozwoju i Ewolucji naszego Instytutu, doc. Maciej Stasiak z Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie), a także liczni młodzi pracownicy nauki i studenci.

Seminaria Etologiczne odbywają się w Instytucie Nenckiego już począwszy od r. 1966, czyli od 44 lat. Tradycyjny termin spotkań to każdy trzeci czwartek miesiąca, z wyłączeniem miesięcy letnich. Inicjatorem powstania tego ważnego forum wymiany poglądów pomiędzy osobami zainteresowanymi naukami behawioralnymi (pracownicy nauki, studenci, praktycy, dziennikarze, nauczyciele) jest prof. J. A. Chmurzyński (wówczas młody pracownik naukowy Zakładu Biologii). Tematyka zagadnień poruszanych podczas zebrań jest bardzo szeroka i obejmuje zarówno relacje z własnych badań doświadczalnych, jak i monograficzne prezentacje stanu wiedzy w zakresie określonych zagadnień.

Począwszy od 99 Seminarium Etologicznego (18.03.1987) zebrania te stały się zarazem posiedzeniami naukowymi Sekcji Etologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego, zaś 142 Seminarium Etologiczne (17.10.1991) stało się jednocześnie pierwszym posiedzeniem Polskiego Towarzystwa Etologicznego (PTEtol.). Polskie Towarzystwo Etologiczne (PTEtol.), które powstało w r. 1991 z inicjatywy kilkunastu członków-założycieli, liczy obecnie 125 członków, w tym wielu pracowników Instytutu Nenckiego. 6 dalszych osób oczekuje na przyjęcie w poczet Towarzystwa. Lista adresowa, na którą za pomocą poczty elektronicznej rozsyłamy zainteresowanym osobom z całej Polski informacje o tym, co dzieje się w naukach behawioralnych w Polsce i na świecie, liczy już obecnie 714 adresów.

Ewa J. Godzińska (tel. 373)

Dr A. A. Mabelis relacjonuje wyniki swoich badań zachowań agresywnych rudych mrówek leśnych

Dyskusja po wykładzie dr Mabelisa

Prof. Jerzy A. Chmurzyński,
inicjator Seminariów Etologicznych